

ԱԼՔՈԼ ԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆԸ

— — — — —

Ալքոլը աւելի աւեր կը դործէ քան ժանտախտը և պատերազմները միացած: Եթէ նկատի առնուէր ալքոլին առթած ֆեասները, ալքոլ պատրաստելու համար ամէնէն անհրաժեշտ ուտելիքներու (խաղող, բանջարեղէն, շաքար պարունակող պտուղներ ևայլն ևայլն) փճացումովը, ուղղակի ալքոլի մեղսակցութեամբ առաջ եկած և մարդկային ընկերութեան անդորրութիւնը տակնուվրայող և ներդաշնակութիւնը խանգարող մտային և ֆիզիքական հիւանդութիւններովը (ինչպէս՝ զանազան տեսակի յիմարներ, վաղաժամ մահով փճացող կեանքեր, անհանդարտ տարրեր, ռեքզործներ, ժառանգական վիժածներ), պիտի ունենայինք միլիառներու թիւ մը, որոնց քով ընդհանուր պատերազմի ընթացքին զոհուածներու թիւը ճղճիմ բան մը պիտի ըլլար...

Ալքոլը նախատիպարն է թունաւորիչներու, որոնք անհատին սկսելով, հետզհետէ կը տարածուին ընտանիքին, ցեղին, ազգին. այս հանգամանքով, ալքոլը ազգութիւններու անկումը յառաջ բերող մեծագոյն ազդակը կարելի է համարել:

Ալքոլամոլութեան սկզբնաւորութիւնը: Անմեղ և հմայիչ երևոյթով, ալքոլը՝ զանազան տեսակի ըմպելիներով մուտք կը դործէ տուներու և հանրային վայրերու և գինետուններու մէջ. զայն ըմբոշանելու փորձութեան կ'ենթարկուի մարդ հեշտութեամբ, երբ նկատի ունենանք մանուաւնդ անոր անմեղութիւնը փաստարանող նախապաշարեալ համոզումները: Աւելին կայ. ժողովրդական լայն խաւերուն մէջ արմատացած կարծիքներու համաձայն, ալքոլը բուժիչ յատկութիւններով օժտուած հեղուկ մըն է: Գերազրգիւ երեակայութիւններով սնանողները, հաճոյքներուն ետևէն վազող վաւաչոտները, անբնական զգայիկները, սոսկական կեանքէն զէպի նորութիւն թեւոտողները, անհաւասարակչիտները, ուժասպառները, որ կը վխտան ներկայիս և իրենց առօրեայ պէտքերը հոգալու անկարողները զունգազունդ կը գիմեն գինոֆալու ալքոլ-թոյնով, ընդարմացնելու համար իրենց բանականութիւնը, մէկ խօսքով, կամ իրենց խօսքով... մոռնալու համար:

Ալքոլամոլութիւնը դիւրացնող, տարածող ալոլակները: Ոգելց ըմպելին զինքը հիւրընկալող զոհին կը պատճառէ տեսակ մը հեշտագին, զուարթագին վիճակ: Մարդ անոր ազդեցութեամբ կ'ենթարկուի ինքնամոռացութեան, իր էութիւնը լուստոնութեան ուրախութիւթ մթնոլորտի մը մէջ կը լողայ, իր երեակայութիւնը կը զրդուի հաճո-

յալի պատկերացումներու ծնունդ տալով, տրամադրութիւնը զգալապէս կը փոխուի զէպի լաւը, կեանքին երեւոյթները կը պայծառանան, անոյշ վերջիշումներու կ'ենթարկուի և սպազան կ'ընդնշմարէ երջանկութիւնով լիքն: Աւագ, սակայն, որ այս բոլորը մամանակաւոր են. ալքոլի ազդեցութիւնը անհետանալէ վերջ, ենթական իր զիտանցութիւնը վերստանալով տեսակ մը յուսախարութեան կ'ենթարկուի և իր նախկին հոգեկան վիճակը աստիճան մ'աւելի անդոհացուցիչ կը դառնայ, բան մը, որ շատերը կը մղէ վերստին ենթարկուելու ինքնամոռացութեան թունաւորումին: Յետոյ կայ օրինակը և հետեոյականութիւնը, որ կը պայմանաւորէ մտային վարակումը: Կայ նաև մասանցականութիւնը, որ կը ստեղծէ ալքոլին հանգէլ օրոշ տրամադրութիւն, ալքոլա-տոլներու զաւակներուն մօտ կայ նաև ճարտարարուեստ: Կ'վաճառականութիւնը, ասֆինը՝ ալքոլը այլազան ձևերու վերածելով և արտադրութիւնը բազմապատկելով, միւսը՝ ցանցնետով, սամկացնելով և զիրութիւններ ստեղծելով, ամէն ինչ կ'ընեն սպասելու մարդոց զիտադրութեան միջոցները և տարածելու համար ալքոլը. ու այս ամէնը կառավարութիւններու բարեխընամ ու քաջալերիչ թոյլտուութեամբ: Արդարև ողելից ըմպելիներ արտադրողները և սպասողները, օրէնքի բոլոր թոյլտուութիւնները կը վայելեն, բացառութիւն կը կազմեն Միացեալ-Նահանգները, ուր օրէնքով արգիլուած է, թէ արտադրելը, թէ վաճառելը և թէ գործածելը:

Ալքոլին պատճառած Թունախտաւորման երեւոյթները: Ալքոլը հիւանդանոցներու մահացու ցակին մէկ երրորդին արտադրիչն է, յիմարներու կէսին ինքը ծնունդ կուտայ: Անոր ազդեցութեամբ յիմարներն ու զանազան տեսակի ոճրադարձները մեծ քանակութեամբ կ'աւելնան, մահը մ'ծ համեմատութեամբ կը հնձէ ալքոլա-տոլներու զաւակները, ալքոլը թոքախտին գետին կը պատրաստէ և վներական ախտերուն վարակումը կը զիրացնէ, կեանքի ակը կը կրծէ և կը զալկացնէ անոր բարգաւաճումը, չափահասներու թունաւորիչն ու մանուկներու սպաննիչն է:

Ալքոլի չարազէտ ազդեցութեան ամէնէն ենթակայ մասը իմացականութիւնն է. ան ուղեգային գործարանաւորումը խանգարող ամէնէն ազդեցիկ թոյներէն է: Զօրաւոր իմացականութիւններով օժտուած դասակարգը անոր ենթարկուելու տեսակ մը մարմնջ ունի. ան կարծես ճակատագրական շարժում մը կ'ընէ զէպի կենդանային ցած մակարդակը իջնելու համար:

(Մնացեալը յաջորդով)

(Միտիլի)

ԲԺ. Ն. ՏԷՅԻՄԷՆՆԵԱՆ